

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Leuinius Torrent Ep. Antu. n. 59

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

Ex Alum-
nis.

Ex Marty-
ribus.

Ex libris
scientia
refertissi-
mis.

terrarum Orbe accepisse cernitur : tot millia Collegiorum, ac Domuum, quas habet, homines Collegiorum Alumni, qui citra hyperbolem doctissimi appellari merito possunt. Prouinciæ, quas ad Religionis Christianæ imperium adiunxerunt, sudor, ac sanguis tot Martyrum fusus, libri sapientia ac solida scientia refertissimi, quos edidere, & alia sexenta munera, quæ obiere, ac perpetuo obeunt, quæ quia huius loci non sunt, & ego ijs scribendis impar, prætereo. *Sic illius ex Hispano idiomate perhonorificum testimonium Latine redditum.*

Quam uti-
les Societa-
tis Scholæ.

58. AB HENRICO CVYCKIO Episcopo ad Albertum Archiducem sic in Scholarum Societatis commendationem scribente. Meliorem nunc cogitationem suscepimus requirendæ à Patribus Societatis IESV literariæ Scholæ, quæ non Ruremundanæ tantum Ciuitati, sed toti huic supernæ Geldriæ, Vuertanæ quoque, & Iuliacensi nobis conterminæ, & Cliuensi Prouinciæ magno vsui, adeoque necessaria est futura. *Hæc Ruremundanus Antistes in Imag. 1. sec. Soc. lib. 6. cap. 3. Sess. 1. fol. 772.*

Litera su-
per Loua-
niensis
Collegij
fundatio-
ne.

59. A LÆVINIO TORRENTIO Antuerpiensi Episcopo vere magno, qui præcipua Patrum nostrorum vsus opera, vltimis quatuor vitæ suæ annis septies mille à fide alienatos Ecclesiæ conciliauit. Quantum in eo Patronum haberet Societas manifestum fuit in Louaniensis Collegij fundatione, quam ei dissuadendam quibus nescio rationibus Academia susceperat : sed frustra, vt constat ex Torrentij literis peregregijs, quas super hac re dedit Antuerpiæ ad Academicos pridie Nonas Maij, anno sexquingentesimo nonagesimo quarto. Cum ab eo tempore (inquit) quo primum instructus literis Louanij, alias quoque Prouincias accessi, ac tandem diuino fretus auxilio in Patriam reuersus sum incolumis ; nihil magis desideravi, quam occasionem aliquam dari, quo accepti memor beneficij, de Louanio vicissim benemereri, atque animi gratitudinem aliquam ostendere possem. Successit res non omnino infelicitè. Quod enim ex peculio honeste parto superfuit, id

id erigendo apud Patres SOCIETATIS IESV Philosophiæ
 Gymnasio cœpi impendere, in magnum Academiæ Vestræ,
 vt mihi visum est, commodum & bonum; nihil cuiquam
 detrahens, sed serio dans operam, vt toti corpori benè esset.
 Nam cum de Republica in vniuersum agitur, non quod sin-
 gulis, sed quod in vniuersum profuturum sit omnibus, consi-
 derari consuevit. Accidit tamen, vt plerumque fit in natu-
 rali quadam hominum ad dissentendum inclinatione, vt
 nonnulli ex facultate Artium, quam vocant, acriter se oppo-
 nerent. Dico nonnullos, quia mandatum de se opponendo
 legitimè conceptum nullum hæctenus vidi; sed Epistolam
 tantum, quâ me à proposito deterrere, & aliò inclinare conati
 sunt; ad quam tunc etsi modestissimè, & vt puto, non im-
 prudenter respondi; illi tamen pergunt obsistere, & nescio
 quid moliri, vt auctoritate Regis, eiusque Concilij impedi-
 tus, à sententia discedam. Quod vt libere dicam, nullo vn-
 quam modo impetrabitur. Nemo enim quid cui conferam
 mihi præscribat, rerum mearum qui sim Dominus. Sed ef-
 ficient fortasse illi sua ingratitude aliò me conuertam; quod
 tamen non facilè neque temerè fiet. Nam Louanium amo.
 Liberum credo erit sanctæ SOCIETATIS Nominis IESV ho-
 minibus benefacere, & apud eos nouum Philosophiæ, seu
 Gymnasium, seu Seminarium erigere: quò tametsi nemo,
 nisi SOCIETATI iam addictus, accesserit, satis inde magnum
 commodum toti Orbi Christiano accedet, & præsertim Pro-
 uincijs nostris Belgicis; quod quotidiana experientia iam
 sentimus & quasi manu tangimus. Quæ ergo ista inuidia est,
 vt tanti boni fructum non percipiant etiam alij, qui ad Pa-
 tres discendæ Philosophiæ causa confluere & ipsi volunt?
 Deum testor, quod si aliud occurrisset Consilium, quo Aca-
 demia prodesse plus potuissem secutus id fuisset. Verum
 sæpè & multum cogitanti, nullum occurrit. Alioqui, non
 obstantibus quibuscumque Artium Facultatis priuilegijs, do-
 cere possunt prædicti Patres intra septa suorum Collegio-

*Quæ ab
 Academia
 impugna-
 ta, ab Epif-
 copo defen-
 ditur.*

*Ob ma-
 gnum orbis
 Christiani
 commo-
 dum.*

rum, quidquid placuerit, Instituto Ordinis sui non contrarium. An forte Sacram Theologiam docentes Louanij à Philosophia arcentur? Quis ergo horum sese opponentium finis? nempe ut magna cum inuidia nihil proficiant. Vbi si vna mecum ornandæ atque illustrandæ isti Academiae incumbere velint, Pædagogij etiam suis profuturum sit plurimum. Quidquid sit, viri amplissimi, ab æquitate vestra impetratum cupio, ut, quoniam Magistratus, atque adeo ciuitas ista tota meum consilium laudat atque approbat, atque, ut pergam in proposito, me rogat, vestram quoque sententiam mihi declarare ne grauemini; idque eo ardentius peto, quod ex quorundam litteris intellexerim, non solum Artium, quam vocant Facultati propositum nostrum displicere, verum alijs quoque Professoribus primarijs. Quod tamen si ita esset, ægrè tamen desisterem; displiceret tamen vehementer. Durum est enim homini ingenuo inuitis atque ingratis benefacere: ego tamen nullam, nisi à solo Deo, vel gratias, vel mercedem exspecto; cuius etiam clementiæ, quantum possum, precibus vos commendans, vel tribus tantum verbis ad epistolam hanc meam responsum exspecto. *Hactenus soluta Oratione à Torrentio in nostrarum scholarum fauorem proclamatum: referturque in Imagin. 1. sæc. Soc. lib. 6. cap. 5. fol. 882.*

*Societas
Cælo gratia.*

*Iesu nomine
Illustrata.*

AB EODEM: *In Oda ad SOCIETATEM, sub sanctissimi Nominis IESV gloria insignitam eleganti carmine eius laudes in hunc modum occinente.*

*O grata cælo sancta Sodalitas
Rex Regum IESVS nomine quam suo
Illustrat, exornatque toto
Ut celebris memoreris Orbe:
Non Orbe dico, quem veteres aui
Norunt minorem dimidio, male
Truncatum, & angustus coactum
Limitibus, nec adhuc reiectum.*

Quod

Quod vstus illic solibus, hic nine
 Negaret aptas sospitibus domos,
 Nec torridam fas esset vlli
 (Sic perhibent) superare Zonam:
 Sed Orbe toto prorsus & integro
 Quem belluoso dum volitant mari,
 Utroque porrectum sub axe,
 Magnanimi reperere Iberi.
 Quorum secuti turgida lintea
 Pura sed omni mente cupidine,
 Pulchro nec argento, nec auro,
 Nec nitidis inhiante gemmis.
 Armis vt illi sceptris potentium
 Fregere Regum, fluminaque & lacus,
 Portusque, vicinasque gentes
 Indomito subiere ferro.
 Sic vos inermes, impauidi tamen
 Casta inferentes indigenis sacra
 Hac impios cultus, & omnem
 Barbariem, pepullistis arte.
 Qui namque vera luce carentibus
 Fas esse notum, vel potuit nefas?
 Turpi volutabantur antro
 Cimmerijs medijs tenebris;
 Clausis retenta ceu caueis fera,
 Edenda si qua ad munera publica
 Seruantur, vt damnata fulua
 Corpora dilacerent arena,
 Quod deprehensos tam misero in statu
 Vt mente bruta non minus impia
 Committerent, quam seuus olim
 Antiphrates, genus aut Cyclopum.
 Sanaestis: at non cantibus Orphei
 Linique, nec qui mania condidit

Inermis, sed
 impauida
 barbariem
 pellit.

Inferatos
 mores sa-
 mans.

Thebana

Alma sa-
pientia vi.

Thebana, facundique voce
Mercurij, fidibusque Phœbi:
Fida sed alma vi sapientie
Quæ Missa ab alto vicit vt hætenus,
Sic vincet, eternoque tandem
Omnia subijciet Parenti.

Populorum
triumpha-
trix.

Qui vos ministros quod sibi legerit,
Res gesta clamat, clamat & exitus
Spe maior, adductis opimo
Tam cito tot populis triumpho.
Quos ante nec dum nomine cognitos
Portare CHRISTI nunc dociles iugum
Miramur, ingenti re mixta
Letitia simul, & stupore.

Iesu No-
men Socio-
rum com-
plet pecto-
ra, & ex-
undat ab
ore.

Sed quid volenti non facile est Deo,
Deique Verbo, Virgineo satum
Quod ventre, prognatumque nostri
Credimus ad generis salutem?
Hic ille IESVS progenies Patri
Æquæua celo quod fuerat manens:
Humana sed de matre sumpsit
Membra, viam reserans Olympo.

Hic ille cuius nomen amabile
Ut vestra complet pectora, sic sacro
Prorumpit exundans ab ore,
Assidua coliturque laude.

Nec parua laudi gratia. Nam pijs
Aspirat Orsis Omnipotens Deus,
Firmatque quas res cumque Nati
Auspicio geritis secundo.

Societas,
Caluini,
Lutheri, &
aliorum Hæ-
reticorum
domitrix.

Nec de receptis gloria Barbaris
Est maior illa quam domiti dabunt
Caluque Lutherique, & omnis
Collunies simul impiorum.

Fremant

*Fremant superbi, nec teneant minas,
Bellumque, caedesque, & rabiem parent,
Causamque, quam ius damnat equum
 Vi vetitis tueantur armis.*

*Vos ista prudens simplicitas, bene
Morata se se nec leuis efferens,
Defendet insontes. At ipse
 Se rabidus male perdet hostis.*

*Qui quo cruentus saeuierit magis
Plus iude damni comperiet, videns
 Vicisse quos victos putarat
 Et cineri superesse vires.*

*Et quo ma-
gis vexata,
eo victri-
cior.*

*Ita cecinit eleganter Antuerpiensis Antistes, vt refertur in Catalogo
Scriptorum Societatis, per Ribadeneiram, & Alegambe initio.*

60. *, A PETRO CARRANZA Episcopo Fluminis Argenti-
tini, siue Boni-aëris in Peruuio, ex Sacro Ordine Carmelitano in
Concione Beatif. S. Ignatii fol. mihi 9 col. 2. Vbi (inquit) Gens do-
ctior quam in Societate IESV? Quis Pater filios habuit sapi-
entiores, quam B. Ignatius? doctos in Cathedris, acutos ar-
gumentis, sapientes in pulpitis. Si filius sapiens lætificat Pa-
trem, vt diuina canunt oracula: tantus illorum numerus læ-
titia magna sanctum afficiant Ignatium necesse est, vt qui sunt
adeo docti, eâ charitate præditi, vita, & exemplo ita eximij,
ijque Operarij in vinea Dei, idque non in sola Hispania, toto-
que Orbe Christiano, sed ad barbaras gentes, longe diffitas
plagas, ac incognitas suorum filiorum doctrina penetrauit;
de quibus non incongruè, aut citra comparationem, aut æ-
qualitatem, quod de Christi discipulis Dauid, affirmare no-
bis licet: in omnem terram exiuit sonus eorum, &c. Vbique
enim gentium doctrinæ Christianæ Scholæ, Congregatio-
nes, præceptiones, Conciones, ac expeditiones spirituales
Societatis IESV vigent. Hæc Religio illa Turris Dauid est
adeo celebris in Cantioorum libro, armis adeo instructa,
mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium. Quæ

*Nulli esui-
tis sapien-
tiores in ca-
thedris, &
in pulpitis.*

*Ij charitate
præditi vi-
ta, & ex-
plo eximij.*

*Ad longe
diffitas, &
incognitas
orbis plagas
penetrarunt.*

*Eorū varia
ministeria
ad hominū
salutem.
Pl. 18. 5.*

*Societas
Turris Da-
uidica, ar-
mis ad Ec-
clesia defen-
sionem, &
contra He-
reticos re-
ferta.*

Q

licet